

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie

LRZ- 4100-01-03/2012
P/12/166

Rzeszów, kwietnia 2012 r.

Pan
Zdzisław Sznajder
Podkarpacki Wojewódzki
Inspektor Inspekcji Handlowej
w Rzeszowie

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy *o Najwyższej Izbie Kontroli*¹ zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie skontrolowała w Wojewódzkim Inspektoracie Inspekcji Handlowej w Rzeszowie (Inspektorat) wykonanie planu finansowego przez Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej (Inspektora), w ramach wykonania budżetu państwa w 2011 r. w części 85/18 – województwo podkarpackie.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 3 kwietnia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przedstawia Panu Inspektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie przez Inspektora planu finansowego w ramach części 85/18 budżetu państwa na 2011 r.

Pozytywną ocenę uzasadnia, w szczególności: prawidłowa realizacja dochodów oraz wydatków, rzetelnie prowadzone księgi rachunkowe, a także terminowe sporządzanie wymaganych sprawdzeń budżetowych, w oparciu o ewidencję księgową.

¹ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2012 r., poz. 82)

Oceny powyższej nie obniżają stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości – które nie powodowały negatywnych następstw dla realizacji planu finansowego Inspektoratu – dotyczące:

- zaniechania windykacji odsetek od nieterminowo regulowanych należności stanowiących dochód budżetu państwa w kwocie 90 zł, co stanowiło 0,15 % ogółu dochodów;
- błędów formalnych w zapisach księgowych dziennika, nie skutkujących negatywnie na sprawozdawczość bieżącą i roczną.

W kontroli ustalono, że plan dochodów budżetowych Inspektoratu na 2011 r. nie przewidywał żadnych kwot, zaś faktyczne ich wykonanie wyniosło 59.750 zł. Głównymi źródłami zrealizowanych dochodów były: § 0580 *Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych* – 30.000 zł, oraz § 0830 *Wpływy z usług* – 29.577 zł. Dochody budżetowe Inspektorat przekazywał na rachunek budżetu państwa, zgodnie z przepisami § 4 ust 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu wykonania budżetu państwa².

Inspektorat prowadził windykację przypisanych należności, wysyłając do dłużników upomnienia, stosownie do przepisów § 3 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji³. Po bezskutecznym upływie terminu, określonego w upomnieniu, Inspektorat zgodnie z § 5 cyt. rozporządzenia, wystawiał tytuły wykonawcze. W wyniku prowadzonej egzekucji, należności przypisane w 2011 r. w kwocie 52.713 zł, zostały wyegzekwowane w całości.

Jednakże w przypadku 4 dłużników, którzy dokonali wpłat po otrzymaniu upomnienia, Inspektorat nie naliczył i nie egzekwował odsetek (w łącznej kwocie 90 zł) od nieterminowo uregulowanych należności, co stanowiło naruszenie przepisu art. 53 § 1 ustawy *Ordynacja podatkowa*⁴. W trakcie trwania kontroli NIK podjęte zostały działania windykacyjne: naliczono i przypisano odsetki, wysłano pisma do dłużników z wezwaniem o wpłatę.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie przez Inspektora planu wydatków na 2011 r.

² Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonania budżetu państwa (Dz. U. Nr 245, poz. 1637 ze zm.)

³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2011 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541)

⁴ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. *ordynacja podatkowa* (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.)

W kontroli ustalono, iż plan wydatków budżetowych (po zmianach) w rozdziale 50001 – *Inspekcja Handlowa*, nie został przekroczony. Wydatki zostały zrealizowane w wysokości 3.506.986 zł. Zmiany w planie finansowym wydatków dokonywane były decyzjami Wojewody Podkarpackiego oraz Inspektora – dysponenta III-go stopnia – w ramach posiadanego upoważnienia. Uzasadnieniem powyższych zmian było prawidłowe i racjonalne wykonanie budżetu Inspektoratu w 2011 r.

Niewykorzystane środki, w kwocie 14 zł, zostały zwrócone na rachunek Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie w dniu 30 grudnia 2011 r., zgodnie z wymogami rozporządzenia w *sprawie szczegółowego sposobu wykonania budżetu państwa*.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez Inspektorat obowiązku, wynikającego z ustawy *o opłatach abonamentowych*⁵.

W kontroli ustalono, że opłaty – w wysokości 482 zł – za użytkowanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnego, zostały zapłacone zgodnie z przepisem § 3 rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w *sprawie wysokości opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz zniżek za ich uiszczanie z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc w 2011 r.*⁶

Szczegółową analizą objęto wydatki (wylosowane przy pomocy programu Pomocnik kontrolera – wersja 5.2) na łączną kwotę 290.795 zł, co stanowiło 8,3 % ogółu wydatków poniesionych przez Inspektorat w 2011 r. Stwierdzono, że zakupy, objęte tymi wydatkami, były związane z działalnością bieżącą i statutową Inspektoratu. Zakupów majątkowych – program LexPolonica, niezbędny do bieżącego dostępu do aktualnych przepisów prawa polskiego i unijnego – dokonano zgodnie z planem, w lipcu 2011 r. Płatności, za dostarczone towary i świadczone usługi, dokonywane były terminowo.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że przyjęta w Inspektoracie polityka rachunkowości oraz obowiązujące mechanizmy kontrolne, spełniały wymogi, nałożone przepisami ustawy *o rachunkowości*⁷.

Analiza 4.874 zapisów w dzienniku Inspektoratu za 2011 r. oraz 314 zapisów za styczeń 2012 r. wykazała, że operacje gospodarcze ujmowane były w księgach rachunkowych

⁵ Ustawa z dnia 21 kwietnia 2005 r. *o opłatach abonamentowych* (Dz. U. Nr 85, poz. 728 ze zm.)

⁶ Rozporządzenie z dnia 6 maja 2010 r. Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w *sprawie wysokości opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz zniżek za ich uiszczanie z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc w 2011 r.* (Dz. U. Nr 86, poz. 558)

⁷ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.)

we właściwych okresach. Nie stwierdzono błędów, mających wpływ na rzetelność sporządzanych sprawozdań finansowych, zarówno bieżących jak i rocznych.

Badanie dowodów księgowych oraz odpowiadających im zapisów księgowych, za 2011 r., przeprowadzono w oparciu o próbę, wylosowaną przy pomocy ww. programu komputerowego. Losowania dokonano metodą MUS, z populacji objętej badaniem liczącej 623 zapisy o wartości 414.850,07 zł. Wylosowano 169 dowodów księgowych o wartości 290.794,86 zł, z tego: 42 dowodów tzw. obligatoryjnych o wartości 198.104,57 zł, oraz 127 dowodów wybranych losowo, o wartości 92.690,29 zł.

Ustalono, że do dziennika nie wprowadzano faktycznej daty operacji gospodarczej, wynikającej z badanych, zewnętrznych dokumentów księgowych (faktur). Szczegółowa analiza ww. 169 dowodów (zapisów) księgowych wykazała także, że były one obciążone błędem formalnym, polegającym na tym, że do zapisów dziennika nie wprowadzano nr-u identyfikacyjnego dowodu księgowego, stanowiącego podstawę zapisu.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, takie działanie stanowiło naruszenie przepisów art. 23 ust 2 pkt 1 i 2 ustawy *o rachunkowości*, który stanowi, że: „*Zapis księgowy powinien zawierać co najmniej: datę dokonania operacji gospodarczej; określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji*”.

Na podstawie badanej próby 169 dowodów (zapisów), poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych (zgodność) oceniono negatywnie, natomiast wiarygodność sprawozdawczości bieżącej i rocznej – pozytywnie.

W trakcie kontroli NIK, w Inspektoracie wprowadzono stosowne zmiany w powyższym zakresie, i od miesiąca marca 2012 r. do zapisów dziennika wprowadzono datę operacji gospodarczej oraz nr identyfikacyjny dowodu, stanowiącego podstawę zapisu.

Na dzień 31 grudnia 2011 r. w Inspektoracie, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, pracowało 65 osób, wobec planu zatrudnienia 79 osób. Przeciętne zatrudnienie w 2011 r. wynosiło 63 osoby. Określona w planie finansowym Inspektoratu na 2011 r. (po zmianach) kwota 2.530 tys. zł na wynagrodzenia i uposażenia pracowników, nie została przekroczona i była niższa – w porównaniu z rokiem 2010 – o 3 tys. zł.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia prawidłowość i rzetelność sporządzania rocznych sprawozdań budżetowych.

W kontroli ustalono, że sprawozdania te zawierały dane, wynikające z prowadzonej ewidencji księgowej Inspektoratu, a przekazywanie tych sprawozdań odbywało się w terminach, określonych w załączniku Nr 42 do rozporządzenia Ministra Finansów *w sprawie sprawozdawczości budżetowej*⁸. Sprawozdania Rb-Z i Rb-N za IV kwartał 2011 r. przekazano z zachowaniem terminów, określonych w załączniku Nr 6 do rozporządzenia Ministra Finansów *w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych*⁹.

W kontroli ustalono, że Inspektorat w 2011 r., przeprowadził inwentaryzację składników majątkowych, w oparciu o przepisy art. 26 ustawy *o rachunkowości* i regulacje wewnętrzne. Przeprowadzona inwentaryzacja nie wykazała różnic pomiędzy stanem rzeczywistym, a stanem w księgach rachunkowych Inspektoratu.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny Najwyższa Izba Kontroli na podst. art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi o zapewnienie:

naliczania i egzekwowania odsetek od nieterminowo regulowanych należności, stanowiących dochody budżetu państwa, stosownie do postanowień art. 53 § 1 ustawy *Ordynacja podatkowa*.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Inspektora przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Inspektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. *w sprawie sprawozdawczości budżetowej* (Dz. U. Nr 20, poz. 103)

⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. *w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych* (Dz. U. Nr 43, poz. 247)

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.